

Benátské imprese (II): národní expozice

Author: Radomíra Sedláková | Published: 08.10.2010

Hlavní místem pro národní expozice jsou odjakživa vlastní pavilony jednotlivých zemí v Zahradách. Pavilony z nejrůznějších dob a v rozmanitých stylech, které samy o sobě tvoří zajímavou přehlídku architektury - od klasicistní vily Frankenstein, která je dnes pavilonem Velké Británie, přes secesní perly Ruska a Maďarska, k nádhernému společnému pavilonu severských států ze 60. let, jen o málo mladšímu nečekaně brutalistnímu pavilonu Japonska až po nejmladší lehký pavilon Jižní Koreje.

Téma roku: architektonické školství

Zajímavé je, že každý rok se najde téma, které se objeví ve více národních pavilonech. Letos to bylo architektonické školství. Svůj způsob přípravy architektů ve vybraných ateliérech představily USA a Rakousko. První země decentně, jak odpovídá komornímu pojetí jejího pavilonu, druhá nečekaně bombasticky, s až brutální výstavnickou architekturou - snad chtěla dát najevo, že v současném hekticky kamsi spěchajícím světě i architektura je hektická, uchvátaná a možná občas sama ze sebe dost zmatená. V rakouské expozici jsou velká jména, ale bohužel právě a jenom ta jména, jinak se jejich význam a jejich vklad - prostě ztrácí.

Škola byla zastoupena i v pavilonu belgickém, kde byly velmi zajímavé instalace předmětů, jež obvykle slouží jako součást stavby, ať je to schodiště, zábradlí, klika nebo třeba koberec. Tyto předměty byly vyjmuty ze svých obvyklých souvislostí a instalovány většinou v nějaké netradiční poloze. Upozorňovaly tak na bohatství architektonického výrazu, na význam detailu pro celek.

Metabolisté a Vyšnyj Voločok

Japonsko se letos ohlédlo do vlastní minulosti. V expozici připomnělo padesát let od počátku hnutí proslulých metabolistů a poukázalo na současné možnosti tohoto přístupu k městům. Už nikoli velké krácející či podvodní proměnlivé struktury založené na špičkové technologii, ale prosté, přívětivé prostředí jednotlivých domů se zahrádkou, na hranici tradice a modernosti. Padesátiny měla ve znaku své prezentace také Brazílie, která připomněla, že právě tolik let je „největšímu městu, které kdy lidstvo naplánovalo a postavilo“, totiž Brasilii. Její fotogenická architektura se snad nikdy nemůže omrzet. K minulosti se obrátilo i Rusko v poutavé expozici Továrna Rusko - po prvním, poněkud pochmurném vstupním prostoru zasvítla realistická, skoro socialisticko-realistická panoramatická malba ukazující

proměnu průmyslové zóny města Vyšnýj Voločok. Až v závěru expozice bylo možno ze zasněného obrazu vstoupit zpět do reality a prohlížet si konkrétní plány na přestavbu konkrétních industriálních míst.

Metropole, kibuc, hory

Dánsko se pochlubilo svým hlavním městem: modely staveb existujících i staveb plánovaných, představujících proměnu kdysi průmyslového přístavního města v pohodlnou a živou metropoli. I Francie se letos věnovala metropolím. Těch má tato země celou síť, nejen Paříž, ale stejně tak Bordeaux, Marseille, Lyon či Nantes.

Ve svižných filmových střizích, které se ještě zmnožovaly v přes roh osazených zrcadlových plochách, Izrael nabídl pohled do historie svébytného sídelního útvaru, kibucu. Prezentován byl v jednoduché a působivé instalaci - plány, fotografie a texty výstavy jsou natištěny na tuhých kartonech, jež jsou navrženy na jednoduchých podstavcích. Celek přitom působí dojmem jednoduché, téměř minimalistické architektury, takové, jakou plány i snímky z kibuců přibližují. A jako oáza stability v neklidnosti světa, v ožehavosti složitých urbanistických a architektonických problémů současnosti působil pavilon Švýcarska a jeho expozice Krajina a struktury. Mosty, silnice a lávky spojující hory a údolí. Konstrukce krásné svou jednoduchostí, uměřeností a přitom jasnou inženýrskou odvahou. To vše na velkých černobílých fotografiích v přísné instalaci pravouhlých kójí s antracitovými stěnami.

Lva si odnesl Bahrajn

V prostorách Arsenálu se tradičně usídlily země bez vlastních pavilonů, např. Chile ukazující problémy obnovy městského prostředí po zemětřesení, či Bahrajn, jehož expozice připomínala, jak je nutné zastavit dlouhodobé znehodnocování pobřežních oblastí. Byla to expozice při vši vážnosti a naléhavosti problému velmi laskavá, přátelská, a právě proto byla oceněna Zlatým lvem pro nejlepší národní expozici.

Estonsko na letošním bienále převedlo svou ojedinělou architekturu současných rodinných domů, Chorvaté se zase hlavně připravovali na příjezd hlavního exponátu, kovové konstrukce, která se plavila přes Jaderské moře, aby v sobotu 28. srpna aspoň na pár hodin zakotvila u Benátek. A v závěru se v bývalém skladu oleje opět usadila Čína, expandující do zahrady nádhernou skleněnou plastikou. Ale ani tam ještě nebyl konec, ještě byla zahrada Arsenálu, kterou připravil Holanďan Piet Oudolf, jenž za ni byl oceněn mimořádnou cenou letošní výstavy. V tom rušném světě architektury, která odráží zmatek a neklid současného světa, byla jeho květinová zahrada s levandulí a kvetoucími travinami potřebným návratem ke klidu a jistotě.

V pavilonu, o nějž se dělí Česká a Slovenská republika, byla letos expozice, kterou připravila Národní galerie v Praze. Z výběrového řízení v listopadu loňského roku vybrala projekt s názvem Přirozená architektura, který je dílem Martina Rajniše a jeho ateliéru e-MRAK a Ireny Fialové s Janou Tichou ze Zlatého řezu. Dřevěné hráně naplnily pavilon i prostor před ním s takovou poutavostí, že i dřevo z okolí se slétalo ke vstupním dveřím, aby se mohlo účastnit ...

Fotografie:
1-2 Bahrajn

3-4 Belgie
5 Čína
6-7 Dánsko
8 Francie
9 Rakousko
10 Rusko
11 Švýcarsko
12 USA
13-15 Česká republika

08.10.2010 09:30, Radomíra Sedláková